

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ ŠVIETIMO PAŽANGOS ATASKAITA

Klaipėdos rajono savivaldybė savo veiklą švietimo srityje organizavo vadovaudamasi švietimą reglamentuojančiais teisės aktais, **Valstybinės švietimo 2013–2022 metų strategijos 2 Strategijos tikslo** – Švietimo kokybės kultūra – pasiekimui numatytas veiklos kryptis ir vadovaujantis Savivaldybės švietimo stebėsenos rodikliais, „**Geros mokyklos koncepcija**“ (2015 m.), **Klaipėdos rajono strateginio plėtros plano iki 2030 metų tikslu** – didinti kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumą ir optimizuoti švietimo įstaigų tinklą, **Klaipėdos rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginiu veiklos planu** bei **Švietimo ir sporto skyriaus 2021 m. veiklos programa** (<https://www.klaipedos-r.lt/index.php?1964579350>).

2021 metais Švietimo ir sporto skyrius, rajono švietimo įstaigos dalį ugdymo proceso organizavo ekstremalios situacijos ir karantino dėl COVID – 19 pandemijos sąlygomis. Šitokia situacija turėjo įtakos rajono švietimo sektoriaus 2021 metams kai kurių išsiskeltų tikslų ir uždavinių, priemonių įgyvendinimui iš dalies.

Šioje pažangos ataskaitoje pateikiame informaciją atsižvelgdami į Švietimo ir sporto skyriaus 2021 m. veiklos teigiamus ir probleminius aspektus (Švietimo ir sporto skyriaus 2021 m. veiklos programa), į kai kuriuos apibendrintus švietimo stebėsenos rodiklius (<https://www.klaipedos-r.lt/index.php?3310573045> pažymint Klaipėdos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) indėlių, pokyčius, siekinius (jei tokie yra), daromą pažangą ar nurodant trūkumus įsivertinant kai kuriuos švietimo sričių veiklos aspektus.

1. Aktuali švietimo pažangos informacija.

Didžiausias Savivaldybės švietimo pažangos įvertinimas 2021 metais – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įteikta „**Auksinės krivulės**“ nominacija „**Už švietimo pažangą pandemijos sąlygomis**“ vadovaujantis Lietuvos savivaldybių asociacijos apdovanojimo nuostatais. Nominacija skirta už sistemingą Švietimo pažangos ataskaitų rengimą ir jų viešinimą Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS), tikslingai tvarkomą švietimo įstaigų tinklą, bendrojo ugdymo mokyklų dalyvavimą iš ES struktūrinių fondų bendrai finansuojamuose projektuose, ikimokyklinio ugdymo prieinamumo plėtrą, švietimo pagalbos mokiniams savalaikį teikimą, Švietimo centro kryptingą veiklą pandemijos laikotarpiu, tinkamą pasirengimą nuotolinio mokymo organizavimui.

Savivaldybėje iš esmės sutvarkytas mokyklų tinklas. Rajone veikia 3 gimnazijos, 1 progimnazija, 10 pagrindinių mokyklų, 1 mokykla-daugiafunkcis centras, 5 ikimokyklinės, 2 neformaliojo švietimo įstaigos, Pedagoginė psichologinė tarnyba ir Švietimo centras (*Savivaldybės tarybos 2020 m. sausio 23 d. sprendimas Nr. T11-1 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2016 m. birželio 30 d. sprendimo Nr. T11-211 „Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2019–2020 metų bendrojo plano patvirtinimo“ pakeitimo“*). **Teigiami pokyčiai:**

1 lentelė. Vidutinis klasių komplekto dydis pagal ugdymo programas. Lyginamoji statistika.

Metai	Pradinio ugdymo programa		Pagrindinio ugdymo programa		Vidurinio ugdymo programa	
	Rajone	Žiedinėse savivaldybės/šalyje	Rajone	Žiedinėse savivaldybėse/šalyje	Rajone	Žiedinėse savivaldybėse/šalyje
2018 m.	18,7	16,5/19,5	18,7	16,9/20,6	24,6	19,3/23,2
2019 m.	19,4	16,9/19,6	19,6	17,5/21	24,1	19,1/23

2020 m.	18,8	17,0/19,4	20,5	18,4/20,9	26,7	19,5/22,7
2021 m.	19,3	n. d./19,8	21,9	n. d./21,9	25,1	n. d./25,1

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Pagal 1 lentelėje pateiktus duomenis matome, kad 2018–2020 metais vidutinis pradinio ugdymo programos rajono klasės komplektas yra didesnis nei žiedinių savivaldybių ir neženkliai mažesnis nei šalies, pagrindinio ugdymo programos ir vidurinio ugdymo programos – 2021 metais sutampa su šalies ir 2018–2020 metais yra didesnis nei žiedinių savivaldybių.

Jungtinių klasių sumažėjo nuo 10,1 proc. (2018 m.) iki 4,8 proc. (2021 m.). Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius bendrojo ugdymo mokyklose: 2019 m. – 11,2 (šalies – 11,3), 2020 m. – 11,5; 2021 m. – 11,8 („Tūkstantmečio mokyklų“ programoje šalies siekiamybė 2025 m. – 11,8). Pateikti statistiniai rodikliai koreliuoja tarpusavyje ir yra susiję su bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarka.

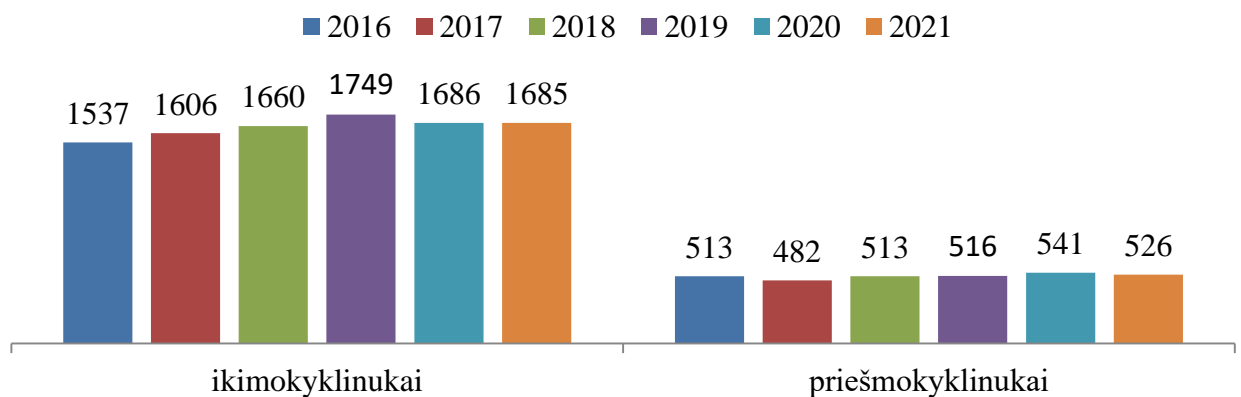
Išvada. Savivaldybės švietimo pažanga įvertinta „Auksinės krivulės“ nominacija „Už švietimo pažangą pandemijos sąlygomis“. Įvykus švietimo tinklo optimizavimo procesui, teigiami pokyčiai stebimi klasių komplektų dydyje, mažėja jungtinių komplektų, neženkliai didėja mokinių skaičius vienai sąlyginei mokytojo pareigybei (daroma pažanga).

2. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo aspektai.

Klaipėdos rajone pagal seniūnijų pateiktus duomenis gyventojų skaičius išaugo per 2800, didžiausias pokytis Sendvario (21,7 proc.), neženklus – Dovilų – 4,2 proc., Kretingalės – 4 proc. ir Priekulės – 3,9 proc. seniūnijose. Augant gyventojų skaičiui, švietimo paslaugų poreikis, ypač Sendvario seniūnijoje, didėja.

Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas organizuojamas 5-iose ikimokyklinėse įstaigose ir 13-oje bendrojo ugdymo mokyklų. Sprendžiant ikimokyklinio ugdymo prieinamumo klausimus dėl techninių prižasčių nebaigta įrengti po 2 ikimokyklinės grupės Dauparų-Kvietinių ir Sendvario seniūnijose. Šie trukdžiai iš dalies turėjo įtakos ikimokyklinio amžiaus vaikų užimtumo problemų sprendimui minėtose seniūnijose (*neigiamas aspektas*). Švietimo ir sporto skyriaus duomenimis nuo 2021 m. rugsėjo 1 d. 164 vaikai, gimę 2018 ir 2019 metais, nepateko į Gargždų miesto ikimokyklinės įstaigas, 2017–2019 m. gimimo – į Dovilų pagrindinės mokyklos ikimokyklinio ugdymo skyrių – 69, Priekulės lopšelių-darželių ir jo Derceklių skyrių – 88, Slengių mokyklą-daugiafunkcij centrą – 398 vaikai.

1 diagrama. Savivaldybės švietimo įstaigose ugdomų ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų skaičius (rugsėjo 1 d. duomenys)

Duomenų šaltinis: Švietimo ir sporto skyrius

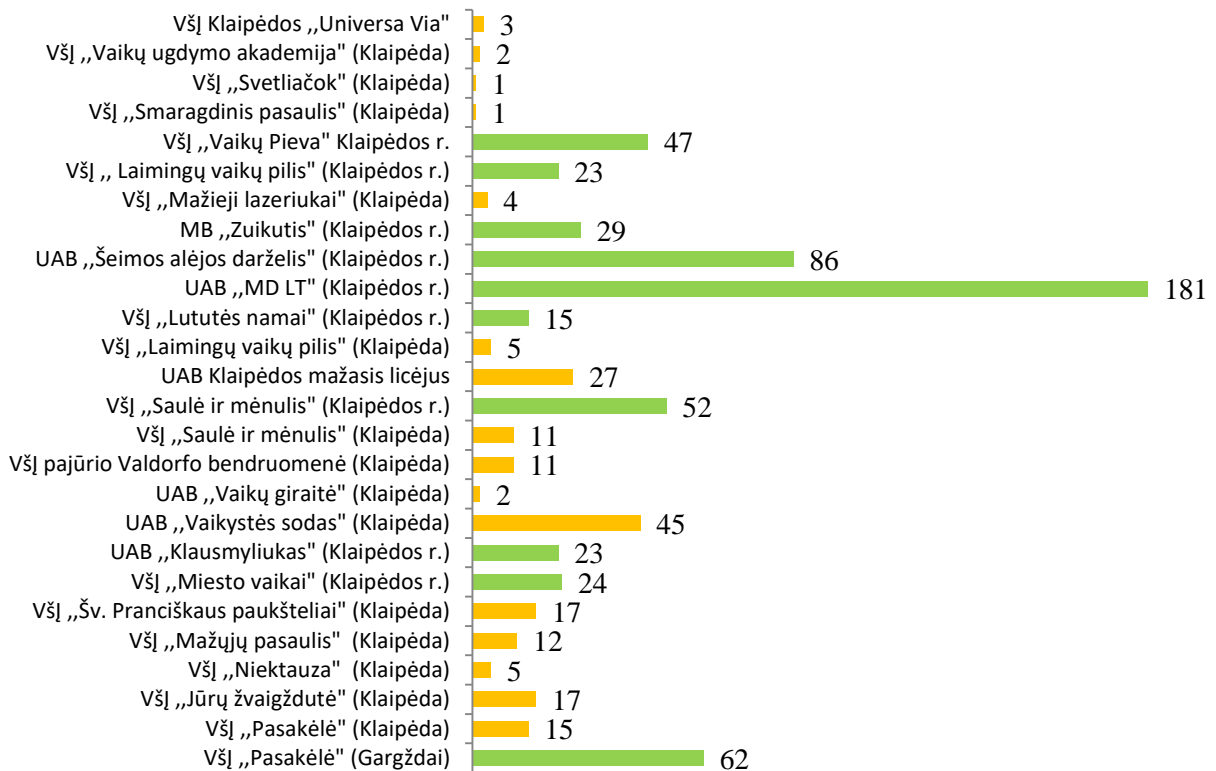
Diagramoje stebima, kad vaikų, užimtų ikimokykliniu ugdymu, skaičius per pastaruosius šešerius metus padidėjo – 149, priešmokykliniu ugdymu 15 sumažėjo lyginant su 2021 m. 3–5 metų amžiaus vaikų užimtų rajono biudžetinėse švietimo įstaigose – 68,4 proc., 2–5 metų – 61,8 proc. Statistikos departamento duomenimis rajone 3–5 m. vaikų – 2037 ir 2–5 m. vaikų – 2727. ŠVIS duomenimis atitinkamai – 1394 ir 1684.

Savivaldybė sprendžia vaikų užimtumo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo užimtumo gerinimo problemas. Per 2021 m. Savivaldybė, netenkindama ikimokyklinio amžiaus vaikų poreikių ugdytis pagal gyvenamąją vietą, išdavė 41 siuntimą (2020 m. – 60, 2019 m. – 87, 2018 m. – 59) į Klaipėdos miesto švietimo įstaigas. Klaipėdos m. ikimokyklinio ir

priešmokyklinio ugdymo grupėse ugdėsi 64 vaikai. Už rajono vaikų ugdymą miesto savivaldybei pervesta 68 010 Eur (gruodžio mėn. duomenys).

Savivaldybės tarybos 2021 m. liepos 22 d. sprendimu Nr. T11-216 „Dėl mokesčio už ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų išlaikymą ir priežiūrą privačiose švietimo įstaigose, vykdančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, kompensavimo tvarkos aprašo pakeitimo” numatyta kompensuoti 250 Eur tėvų mokamo mokesčio kiekvienam vaikui, lankančiam privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą, veikiančią Savivaldybės teritorijoje, kitose savivaldybėse – 100 Eur. Nustatytomis lengvatomis naudojasi 720 ugdytinių (2020 m. – 375, 2019 m. – 114, 2018 m. – 73), kurie lanko 23 privačias ikimokyklines įstaigas Klaipėdos rajone ir Klaipėdos mieste (*ženklus pokytis*).

2 diagrama. Rajono ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius privačiose įstaigose (2021 m. lapkričio mėn. duomenys)

Duomenų šaltinis: Švietimo ir sporto skyrius

Diagramoje matoma, kad 542 vaikai lanko rajone įsisteigusias privačias švietimo įstaigas. Sendvario seniūnijoje veikia 6 privačios institucijos, kurias lanko 376 vaikai. Priimta kompensavimo tvarka iš dalies išsprendė Sendvario seniūnijos ikimokyklinio amžiaus vaikų užimtumo poreikį. Per 2021 metus išmokėta kompensacija privatiems darželiams – 1 194 821 Eur (*Savivaldybės indėlis*).

Statistikos departamento, Švietimo valdymo informacinės sistemos (ŠVIS, ŠV-03 ataskaita) ir privačių darželių pateiktais duomenimis Klaipėdos rajono savivaldybėje 2021 m. 2–5 m. vaikų, užimtų ikimokykliniu ugdymu buvo 84,0 proc. (ŠVIS duomenimis 2020 m. – 72,9 proc.), 3–5 m. vaikų užimta – 87,8 proc. (proc. apskaičiuotas nuo to amžiaus vaikų, gyvenančių Savivaldybės teritorijoje, skaičiaus).

ŠVIS duomenimis 4–6 metų vaikų, užimtų ikimokykliniu ugdymu, šalyje – 93,1 proc., rajone – 76,5, žiedinėse savivaldybėse – 80,8 proc. Vietų trūkumas ikimokyklinio ugdymo įstaigose turi įtakos 4–6 metų vaikų užimtumui.

2021–2022 m. m. priešmokyklinio ugdymo grupes pradėjo lankyti 95,6 proc. ikimokyklinio ugdymo programą lankusių vaikų (2020–2021 m. m. – 96,7; 2019–2020 m. m. – 94,7; 2018–2019 m. m. – 94,3 proc.). Lyginant su 2020–2021 m. m. tokių vaikų skaičius sumažėjo 1,1 proc. arba 23 mokiniais, iš jų 15 kaimo vietovėse.

Savivaldybė pradėjo vykdyti Sendvario daugiafunkcio centro, kuriame 2026 metais ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo paslaugas gautų apie 220 vaikų, statybos privačios partnerystės būdu projektą. 2021 metais paskelbtas viešasis pirkimas, projekto darbo

grupė susipažino su 3 galimų privačių investuotojų techniniais sprendimais, pradėti dialogai. Taip pat pradėtas būsimos ikimokyklinės įstaigos Gargžduose projekto viešasis pirkimas. Baigtas statyti Slengių mokyklos daugiafunkcio centro Jakų skyrius, kuriame nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. bus vykdomos ikimokyklinio ir priešmokyklinio bei pradinio ugdymo programos.

Išvada. *Vaikų užimtumas ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programomis išlieka problema Savivaldybės Gargždų, Sendvario, Dovylių, Priekulės seniūnijose. Sprendžiant šią problemą, buvo priimtas Savivaldybės tarybos sprendimas dėl kompensacijos didinimo vaikams, lankantiems privačias ikimokyklines įstaigas Klaipėdos rajono teritorijoje. Privatūs teikėjai buvo suinteresuoti plėsti ikimokyklinio ugdymo paslaugas. Nuo 2021-09-01 tokias įstaigas lankančių vaikų skaičius išaugo nuo 325 iki 720 (padaryta ženkli pažanga). Iš viso ikimokykliniu ugdymu užimta 84,0 proc. (ŠVIS duomenimis 2020 m. – 72,9 proc.) 2–5 m. amžiaus vaikų. Tačiau 4–6 metų vaikų dalis mažesnė 4,3 proc. nei žiedinėse savivaldybėse.*

Savivaldybė vykdo Sendvario daugiafunkcio centro statybos privačios partnerystės būdu procedūras, pradėtas naujo Gargždų lopšelio-darželio projekto pirkimas, pastatytas Slengių mokyklos-daugiafunkcio centro Jakų skyrius (planuojami teigiami pokyčiai ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikų užimtumė).

3. Švietimo pagalbos teikimo aspektai.

Švietimo pagalbos mokiniui prieinamumas ir jos teikimas yra vienas iš pagrindinių aspektų rengiantis įtraukiamam ugdymui.

2 lentelė. *Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ir pagalbos specialistų etatai bendrojo ugdymo mokyklų bendrosiose klasėse.*

	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	Pokytis per 4 metus
Mokinių skaičius (be spec. klasių mokinių)	4919	4949	5092	5283	364
Specialiųjų poreikių mokinių skaičius/ dalis (proc.)	802/16,3	829/16,8	824/16,2	869/16,4	67/0,1
Specialiųjų pedagogų-logopedų etatų skaičius	26	28	31,75	35,5	9,3
Psichologų etatų skaičius	13,25	14,5	15,75	16	2,75
Socialinių pedagogų etatų skaičius	15,25	15,5	15,5	17,25	2
Mokytojų padėjėjų etatų skaičius (specialioji pagalba)	40	50	64,4	80,5	40,5
Iš viso etatų	94,5	108	127,4	149,25	54,75

Duomenų šaltinis: Švietimo valdymo informacinė sistema (ŠVIS), Švietimo ir sporto skyrius

Lentelėje matomas 4 metų bendrojo ugdymo mokyklų mokinių ir specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) mokinių skaičiaus didėjimas ir teigiamas pokytis. Per ketverius metus SUP mokinių skaičius išaugo 67, pagalbos mokiniui specialistų etatų skaičius – 54,75. Visose bendrojo ugdymo mokyklose yra reikiamas pagalbos specialistų skaičius, atitinkantis švietimo pagalbą reglamentuojančius teisės aktus (**padaryta pažanga**).

Tačiau rajono bendrojo ugdymo mokyklų pateiktais duomenimis 70 bendrojo ugdymo mokyklų mokinių negavo specialiojo pedagogo pagalbos, 89 – logopedo, 65 – psichologo, 17 – mokytojo padėjėjo, 12 – surdo/tiflo pedagogo ir 6 – judesio korekcijos Pedagoginės psichologinės tarnybos (PPT) ar Mokyklos vaiko gerovės komisijos nustatytos pagalbos (2021 m. rugsėjo mėn. duomenys). Pagrindinė priežastis – pagalbos specialistų trūkumas darbo rinkoje. Rajone nėra surdo/ tiflo pedagogų, Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijoje (1 et.) ir Plikių Ievos Labutytės pagrindinėje mokykloje (1 et.) trūko specialiojo pedagogo, Gargždų „Kranto“ pagrindinėje mokykloje – logopedo (1 et.), Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijoje – psichologo (0,5 et.), Dovylių pagrindinėje – mokytojo padėjėjo (2 et.). Be to, mokyklų vadovų teigimu, pagrindinio ugdymo programos vyresnieji mokiniai skirtos švietimo pagalbos atsisako, sakydami, kad jiems to nereikia, viena iš priežasčių – nesmagus jausmas prieš klasės draugus. Taip pat galima konstatuoti, kad Mokymo lėšų, skiriamų pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 679 patvirtintą Mokymo lėšų (ML) apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, švietimo pagalbai nepakanka, dalį

lėšų skiria Savivaldybė (kasmet apie 600 000 Eur). Valstybės biudžeto lėšomis įsteigtos naujos mokytojų padėjėjų pareigybės 7 švietimo įstaigose: 5 bendrojo ugdymo mokyklose ir 2 lopšeliuose-darželiuose, skirta 52712 Eur. 5 lopšeliuose-darželiuose yra 13,25 logopedo ir specialiojo pedagogo, 3,25 psichologo ir 30 mokytojo padėjėjo etato, kurie teikia paskirtą pagalbą vaikams. Tačiau, nesant Gargždų lopšeliuose-darželiuose „Saulutė“ ir „Gintarėlis“ 1,5 etato logopedo, 54 vaikams pagalba neteikiama. Ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovai teigia, kad logopedo pagalba jau reikalinga ir 3–4 metų vaikams. Reiktų pažymėti, kad logopedo ar specialiojo pedagogo pagalba kartais nėra ilgalaikė, todėl kai kurie statistiniai duomenys gali per mokslo metus kisti.

Klaipėdos rajono strateginiame plėtros plane iki 2030 metų numatytas uždavinys „Sukurti saugią ir pritaikytą aplinką mokiniams, turintiems SUP, pagerinti švietimo pagalbos teikimą“ ir numatytos priemonės rengiantis įtraukiamam ugdymui. Vadovaujantis 2020 m. balandžio 2 d. ŠMSM ministro įsakymu Nr. V-504 patvirtintais Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetais ir įgyvendinant 3 prioriteto uždavinį „Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime“ Švietimo centras organizavo 40 val. mokymus: „Mokytojo padėjėjo pagalba ugdymo procese“, „Vaiko gerovės komisijos veikla įtraukiojo švietimo kontekste“ ir „Specialiųjų pedagogų ir logopedų profesinių kompetencijų ugdymas“. 2021 m. lapkričio mėn. 3–4 d. organizuota *Informacinė konferencija „Įtrauktis švietime. Iššūkiai ir galimybės“*, kurioje pranešimus skaitė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Bendrojo ugdymo departamento Švietimo pagalbos skyriaus vedėja, Vilniaus PPT psichologė, Švietimo centro direktorė pristatė „Klaipėdos rajono švietimo centro priemonių planą dėl įtraukties švietime įgyvendinimo Klaipėdos rajono švietimo įstaigose 2021–2022 m. m.“, PPT direktorė ir specialistės pateikė informaciją apie įtraukiojo ugdymo iššūkius, Vaiko gerovės komisijų vaidmenį ir švietimo pagalbos dermę. Utenos švietimo centro direktorė ir dviejų mokyklų vadovai pasidalino patirtimi apie universalaus dizaino modelio taikymą bendrojo ugdymo mokyklose. 8 darbo grupių atstovai pristatė stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes (SSGG) rengiantis įtraukiamam ugdymui. Konferencijos metu pateikta informacija ir išvalgos bus naudojamos 2022 m. rengiant rajono įtraukiojo ugdymo veiklos planą.

2021 m. spalio mėn. 25–29 d. Gargždų „Kranto“ pagrindinėje mokykloje NŠA atliko teminį išorinį vertinimą dėl įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumo mokykloje ir nustatė stipriuosius ir tobulintinus mokyklos veiklos aspektus ir lygius:

Stiprieji:

1. Optimalus išteklių paskirstymas, tenkinant visų mokinių poreikius (3 lygis).
2. Kolegialus mokymasis, siekiant mokinių įvairovės pažinimo (3 lygis).
3. Potencialus reiklumas sau, užtikrinant visų mokinių įtrauktį (3 lygis).
4. Įtraukios kultūros kūrimas (3 lygis).

Tobulintini:

1. Planų gyvumas ir dermė, siekiant kiekvieno mokinio ūgties (2 lygis).
2. Visų mokinių motyvuojantis įtraukimas į mokymosi procesą (2 lygis).
3. Kiekvieno mokinio pasiekimų vertinimas ir pažanga (2 lygis).

NŠA vertintojų pateikta pažyma, kuri buvo pristatyta rajono vadovams, padės bendrojo ugdymo mokykloms kryptingiau rengtis įtraukiojo ugdymo įgyvendinimui (**rengiamasi įtraukiamam ugdymui**).

Išvada. Klaipėdos rajono savivaldybė skiria dėmesį pagalbos mokiniams teikimui. Visose bendrojo ugdymo mokyklose yra skirtas reikiamas pagalbos specialistų etatų skaičius, atitinkantis švietimo pagalbą reglamentuojančius teisės aktus (padaryta pažanga), tačiau dėl pagalbos specialistų trūkumo, kai kurie etatai yra neišnaudojami. Mokymo lėšų švietimo pagalbai nepakanka, dalį lėšų skiria Savivaldybė (Savivaldybės indėlis). Iš valstybės biudžeto finansuoti 7 etatai specialiajai pagalbai teikti. Švietimo ir sporto skyriaus iniciatyva Gargždų „Kranto“ pagrindinėje mokykloje NŠA atliko teminį išorinį vertinimą dėl įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumo. Pradėta rengtis įtraukiamam ugdymui, analizuojama esama situacija.

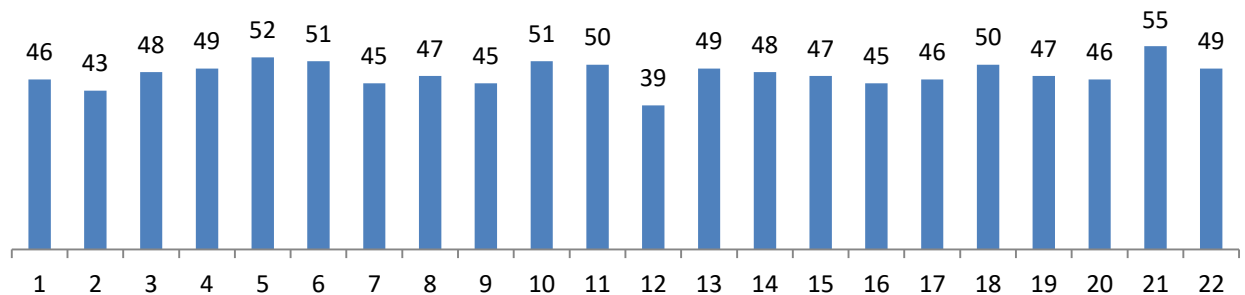
4. Švietimo įstaigų pedagogų poreikio, profesinio augimo aspektai.

Formaliojo ir neformaliojo švietimo įstaigose ugdymo proceso organizavimui bei įgyvendinimui vadovauja 23 direktoriai ir 30 pavaduotojų ugdymui (*ŠVIS duomenys*).

2021 m. buvo organizuoti Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centro, Agluonėnų, Endriejavo pagrindinių mokyklų, Slengių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus pareigoms eiti konkursai. Pagrindinių mokyklų ir Laisvalaikio centro pareigas toliau eis buvę šių įstaigų direktoriai, o Slengių mokyklos-daugiafunkcio centro direktoriaus konkursą laimėjo Lapių pagrindinės mokyklos direktorė. Lapių pagrindinėje mokykloje laikinai direktoriaus pareigas eina direktoriaus pavaduotoja ugdymui. *Tik 1 bendrojo ugdymo mokykla neturi nuolatinio vadovo.*

Klaipėdos rajono švietimo įstaigos susiduria su mokytojų senėjimo problema – didėja vyresnio amžiaus ir didesnę pedagoginio darbo patirtį turinčių pedagoginių darbuotojų skaičius, į mokyklas ateina dirbti nedaug jaunų specialistų. Per pastaruosius trejus metus mokyklose pradėjo dirbti tik keli aukštąsias mokyklas baigę jauni pedagoginiai darbuotojai: 2019 m. – 1 (fizinio ugdymo mokytojas), 2020 m. – 5 (2 istorijos, po 1 anglų ir lietuvių kalbos, 1 meninio ugdymo mokytojas), 2021 m. – 9 (1 pradinio ugdymo, 1 lietuvių kalbos, 1 geografijos, 1 fizinio ugdymo, 4 ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojai ir 1 psichologas).

3 diagrama. Mokyklų pedagogų, dirbančių pagrindinėje darbovietėje, amžiaus vidurkis (2021 m.)

Duomenų šaltinis: Švietimo įstaigos

Diagramoje stebimas 22 rajono švietimo įstaigų pedagogų amžiaus vidurkis nuo 39 iki 55 metų. 2021 m. m. Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų mokytojų amžiaus vidurkis – 50 metų, rajono – 48 metai (2020 m. – 47,5 m.), rajono ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo mokytojų – 46,5 (2020 m. – 46 m.) ir neformaliojo švietimo mokytojų – 53,4 (2020 m. – 53,3 m.). Vidutinio mokytojų amžiaus pokyčiams įtakos turėjo Pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimo programa. Išmokant išeitines kompensacijas, 2020 m. mokykla paliko 27 (19 iš bendrojo ugdymo) ir 2021 metais – 27 (22 iš bendrojo ugdymo) pedagogai.

Mokytojų trūkumo problema aktuali tiek šalyje, tiek ir rajone. Pagal Mokyklų vadovų pateiktą informaciją 2020–2021 ir 2021–2022 m. m. trūko 27 pedagogų, ypač gamtos ir tikslinių mokslų, rusų kalbos, taip pat pagalbos mokiniui specialistų. 2021 m. rugsėjo viduryje mokykloms dar reikėjo 10 mokytojų (matematikos, etikos, rusų kalbos, informatikos, biologijos, logopedo, specialiojo pedagogo (2), psichologo). Sprendžiant mokytojų trūkumo klausimą, vienas iš patrauklių aspektų yra iš dalies mokytojų kelionės išlaidų į darbą ir iš kompensavimas (12 ct už kilometrą). Švietimo įstaigų vadovams kasmet pasiseka pritraukti mokytojus iš gretimų rajonų ar Klaipėdos m. ir užpildyti trūkstamus etatus (*lyderystės aspektas*).

Vienas iš svarbiausių jaunų mokytojų stygiaus problemos sprendimo aspektų yra savalaikis ir tikslingas bendrojo ugdymo mokyklų mokinių profesinis orientavimas, informavimas, karjeros planavimas, mokytojų trūkumo identifikavimas, mokytojo profesijos populiarinimas. Pagal gimnazijų pateiktus duomenis 2019 m. nė vienas abiturientas nesirinko pedagoginių studijų, 2020 m. – 2 studijuoja pradinio ugdymo pedagogiką, 2021 m. – 3 vaikystės pedagogiką ir 1 psichologiją. Nepedagogines studijas 2019 ir 2021 metais pasirinko 5 abiturientai: chemijos, biologijos ir informatikos bei anglų ir prancūzų filologijos (*nepakankamas karjeros planavimo organizavimo aspektas*).

Mokytojų trūkumo, jaunų pedagogų pritraukimo problemoms spręsti Savivaldybės taryba 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T11-348 patvirtino Klaipėdos rajono pedagogų rengimo, perkvalifikavimo, jaunųjų pedagogų pritraukimo ir mokytojo profesijos prestižo didinimo tvarkos aprašą, kuriame numatytos priemonės mokytojų perkvalifikavimo studijų finansavimui, stipendijų skyrimo studentams, karjeros specialisto etato steigimas (nuo 2022 m. kovo 1 d. Švietimo centre) ir kt. **(Savivaldybės indėlis. Biudžete numatyta 63 000 Eur šio tvarkos aprašo įgyvendinimui).**

Sprendžiant mokytojų rėmimo problemas Savivaldybės administracija pasirašė 4 trišales bendradarbiavimo sutartis su mokyklomis ir mokytojais, kurie pageidavo persikvalifikuoti Vytauto Didžiojo, Mykolo Riomerio universitetuose, Šiaulių tęstinių ir nuolatinių studijų institutu pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.4.2-ESFA-K-714 priemonę „Formaliojo ir neformaliojo mokymosi galimybių plėtra“ ir gauti ES finansavimą.

Savivaldybės meras 2020 m. birželio 9 d. pasirašė susitarimą su ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto rektoriumi dėl bendradarbiavimo įgyvendinant „Švietimo lyderystė“ programą. 3 rajono mokytojai iš Gargždų „Krantas“ pagrindinės mokyklos, Gargždų muzikos mokyklos ir Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijos mokosi pagal šią programą, Savivaldybė finansuoja 80 proc. studijų kainas. 3 pedagogai iš Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos, Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centro ir Kretingalės pagrindinės mokyklos studijas baigė. 3 iš 6 pedagogų dirba pavaduotojais ugdymui, tikėtina, kad ir kiti mokytojai užims vadovų pozicijas **(lyderystės kompetencijų tobulinimas ir skatinimas).**

Švietimo centras pagal parengtas ilgalaikes programas, kurios buvo orientuotos į ŠMSM patvirtintus 2020–2022 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetus, organizavo mokyklos vadovų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų kompetencijų tobulinimą. Organizuoti 227 kvalifikacijos tobulinimo (KT) renginiai, kuriuose dalyvavo 14 683 dalyviai.

25 proc. renginių veiklų buvo susiję su mokytojų gerąja patirtimi ir mokymuose įgytų kompetencijų pritaikymu praktinėse veiklose, kuriose dalyvavo 7436 (50 proc.) pedagogai (2020 m. – 2081 (34,6 proc.); 2019 m. – 1337 (26,7 proc. pedagogų).

Vienam rajono pedagogui teko 8,1 kvalifikacijos tobulinimo dienos (2020 m. – 7,2; 2019 m. – daugiau nei 5), vadovui – 9,5 dienos (2020 m. – 8,9; 2019 m. – daugiau nei 6), pagalbos mokiniui specialistams – 9,5 dienos (2020 m. – 6,7 dienos), neformaliojo švietimo mokytojams – 4,6 dienos (2020 m. – 3,3 dienos). 2021 m. laikotarpiu panaudota 73,8 proc. kvalifikacijos tobulinimui skirtų ML lėšų (2020 m. – 85,8; 2019 m. – 95,6 proc.). *Duomenų šaltinis: Švietimo įstaigos.* Galima daryti prielaidą, kad kvalifikacijai panaudota lėšų mažiau dėl mokymų formų, pobūdžio, finansavimo iš kitų šaltinių.

Išvada. *Švietimo įstaigų vadovai susiduria su mokytojų trūkumo, jaunų pedagogų pritraukimo problemomis, kurioms spręsti Savivaldybės taryba 2021-12-23 sprendimu Nr. T11-348 patvirtino Klaipėdos rajono pedagogų rengimo, perkvalifikavimo, jaunųjų pedagogų pritraukimo ir mokytojo profesijos prestižo didinimo tvarkos aprašą (Savivaldybės indėlis). Jame numatytos priemonės mokytojų perkvalifikavimo studijų finansavimui, stipendijų skyrimo studentams, karjeros specialisto etato steigimas ir kt. Klaipėdos rajono savivaldybė finansiskai rėmė pedagogus, studijuojančius pagal „Švietimo lyderystės“ programą (Savivaldybės indėlis). Tik viena bendrojo ugdymo mokykla neturi nuolatinio vadovo. Švietimo centras ir mokyklos skiria dėmesį mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimui atsižvelgiant į laiko aktualijas. 2021 metais panaudota mažiau ML skirtų kvalifikacijai tobulinti, nes didžiama mokytojų kvalifikaciją kėlė mokyklų bendruomenėse, nuotoliniu būdu, iš ES lėšomis vykdomų projektų, Savivaldybės biudžeto ir pan. Mokytojų ir vadovų veiklos, profesinis augimas orientuoti į Geros mokyklos modelį: besimokančios bendruomenės, formuojasi įgalinanti lyderystė ir vadyba.*

5. Išskirtiniai ugdymo(si) organizavimo ir pasiektų rezultatų bei pasekmių aspektai.

2021 m. dalis ugdymo proceso buvo organizuota **nuotoliniu būdu** esant karantinui dėl COVID-19 pandemijos. Švietimo ir sporto skyrius įvertino bendrojo ugdymo

mokyklų nuotolinio mokymo organizavimą vadovaujantis Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos 2020-07-02 įsakymu Nr. V-1006 patvirtintu Mokymo nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu kriterijų aprašu. Remiantis vertinimo rezultatais, Savivaldybės tarybos 2021-10-28 sprendimu Nr. T11-3013 „Dėl Klaipėdos rajono švietimo įstaigų nuostatų patvirtinimo“ visų bendrojo ugdymo mokyklų nuostatuose buvo įteisintas ugdymas nuotolinio mokymo organizavimo būdu (*padaryta pažanga*). Švietimo įstaigų mokytojai tobulino skaitmeninio raštingumo įgūdžius Švietimo centro organizuojuose 6 virtualiose paskaitose, kuriose dalyvavo 3831 klausytojas ir 3 nuotoliniuose kursuose, dalyvių skaičius – 120. Skaitmeninio ugdymo programų (9 programos nuo 40 iki 80 val.) mokymuose dalyvavo 8 bendrojo ugdymo mokyklų pedagogų bendruomenės. Įgyvendinant ES paramos projektą „Mokyklų aprūpinimas gamtos ir technologinių mokslų priemonėmis“ Savivaldybės mokyklos gavo 141 nešiojamąjį kompiuterį. Nacionalinė švietimo agentūra įgyvendindama Švietimo ir mokslo ministro 2021-01-20 įsakymu Nr. V-85 patvirtintą „Mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo planą 2021 metams“ rajono bendrojo mokykloms skyrė 27 vnt. mobilių vaizdo įrašymo ir transliavimo priemonių hibridinėms klasėms įrengti. Pagal DNR veiksmo „Švietimo inovacijos ir STEAM sričių plėtra bendrajame ugdyme, įskaitant mokytojų kaitą, kompetencijų gerinimą <...>, skaitmeninio turinio rengimą ir skaitmeninių kompetencijų ugdymą ir STEAM atviros prieigos centrų veiklų plėtrą“ priemonės kryptį „Mokyklų, švietimo pagalbos įstaigų aprūpinimas IKT ir kitomis mokymo priemonėmis“ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, atsižvelgdama į rajono bendrojo ugdymo mokinių skaičių, skyrė 155 600 Eur (30 Eur vaikui) skaitmeninio turinio ir ugdymo proceso tobulinimui. Pagal poreikį mokyklos įsigijo išmaniųjų ekranų, lentų, kompiuterių ir kitos organizacinės technikos bei dalį lėšų investavo į mokytojų skaitmeninio raštingumo kompetencijų tobulinimą (*daroma pažanga skaitmeniniame ugdyme(si)*).

Bendrojo ugdymo mokyklos ir ikimokyklinės įstaigos skyrė dėmesį STEAM (sciences, technologies, engineering, arts and mathematics) ugdymo veiklų vykdymui. Įgyvendinus ES bendrai finansuojamą projektą „Mokyklų tinklo efektyvumo didinimas Klaipėdos rajone“ Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijoje, Divilų ir Gargždų „Kranto“ pagrindinėse mokyklose bei Gargždų „Minijos“ progimnazijoje iš dalies įrengtos gamtamokslinės laboratorijos su reikiama įranga ir priemonėmis bei sustiprinta technologijų ugdymo materialinė bazė (*daroma pažanga*). Įgyvendinant 2021 m. ES bendrai finansuojamo „Kokybės krepšelio“ projektą, Kretingalės, Endriejavo pagrindinėse, Veiviržėnų Jurgio Šaulio ir Priekulės Ievos Simonaitytės gimnazijose suplanuotos veiklos STEAM modeliui stiprinti ugdant mokinių gamtamokslinius, matematinius, patyriminius gebėjimus, pvz.: Kretingalės pagrindinėje mokykloje išvykos į mokslo, pramonės ir verslo įstaigas, įsigytos STEAM mokymo priemonės: mikroskopai, robotikos rinkiniai, elektroninės matematikos pratybos; organizuotos interaktyvios pamokos; Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje įrengtas gamtamokslinių tyrimų kabinetas, įsigytos interaktyvios mokymo priemonės, organizuojama mokslinė-tiriamoji veikla įvairiose institucijose. Šių mokyklų vadovų teigimu išaugo mokinių susidomėjimas gamtamoksliniais dalykais, pagerėjo mokinių motyvacija mokantis gamtos mokslų, matematikos dalykų. 55 pradinių klasių mokytojai iš 10 mokyklų dalyvavo 150 val. UAB „Vedliai“ mokymuose „Informatikos ir technologinės kūrybos ugdymas“. Švietimo centras ikimokyklinio įstaigų ir Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos pedagogams organizavo STEAM taikymo ugdyme mokymus. Gargždų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ gavo tarptautinį įvertinimą STEM ugdymo akreditavimo sistemoje ir tapo STEM School Label COMPETENT ženklelio, kurį suteikė Briuselio STEM School label platformos ekspertai, mokykla. STEM mokyklų akreditacijos sistemoje lopšelis-darželis buvo vertinamas pagal kriterijų sąrašą, kuris parodė įstaigos stiprybes ir silpnybes septyniose srityse: mokyme, ugdymo programų pritaikyme, vertinime, darbuotojų profesiniame tobulėjime, vadovavime mokyklai, mokyklos kultūroje ir infrastruktūroje (*daroma STEAM veiklų pažanga*).

Tačiau STEAM taikymas ugdyme, yra probleminė ugdymo(si) organizavimo sritis dėl ugdymo aplinkos, laboratorijų, skirtų praktinėms veikloms, mokytojų kompetencijų stokos, tinklaveikos su mokslo, kultūros įstaigomis, verslo ir nevyriausybinėmis organizacijomis bei kt.

Dar vienas išskirtinis rajono švietimo pažangos aspektas – dėmesys skirtas finansinio raštingumo ir verslumo ugdymui bendradarbiaujant su VšĮ „Lietuvos Junior

Achievement“. Bendrojo ugdymo mokyklų 5–8 klasių matematikos, technologijų, socialinių mokslų mokytojai buvo supažindinti su verslumo ugdymo programomis „Tai mano verslas“ ir „Asmeniniai finansai“, 4 klasių mokytojai – „Daugiau nei pinigai“. Įgyvendinant programas buvo surengtos 26 nuotolinės konsultacijos mokiniams ir mokytojams, 19-kai pradinių klasių mokytojų skirti finansinio raštingumo programos „Daugiau nei pinigai“ metodinės medžiagos komplektai visai klasei. Planuojama 2022 metais surengti gerosios patirties metodinį renginį dėl finansinio raštingumo ir verslumo ugdymo programų integravimo į ugdymo turinį siekiant įvertinti grįžtamąjį ryšį. Šioje ugdymo srityje **Savivaldybės indėlis** – 10 000 Eur.

Bendrojo ugdymo mokyklose įgyvendintos veiklos vadovaujantis Savivaldybės tarybos 2020 m. spalio 29 d. sprendimu Nr. T11-400 patvirtintu Klaipėdos rajono savivaldybės mokyklų mokinių iniciatyvų projektų atrankos ir finansavimo tvarkos aprašu. Mokyklose buvo įvykdyta 14 ugdymo aplinkos gerinimo, edukacinių erdvių kūrimo projektų, jų įgyvendinimui skirta 19 800 Eur (**Savivaldybės indėlis**). Rajono mokyklų patirtis pristatyta Dalyvaujamojo biudžeto pilietiškumui ugdyti forume, kurį organizavo „Transparency International“ Lietuvos skyrius. Daugiau informacijos – <https://www.klaipedos-r.lt/index.php?220117023>

2021 m. 4 ir 8 klasių mokiniai nuotoliniu būdu dalyvavo Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime (NMPP) iš skaitymo ir matematikos.

3 lentelė. 4 klasių mokinių rezultatai

Dalykas	Maksimalus galimas taškų skaičius	Surinktų taškų vidurkis			Surinktų taškų vidurkis (pilnai baigusių testą)		
		Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Matematika	40	23,6	27,0	-3,3 ▼	24,0	27,5	-3,4 ▼
Skaitymas	31	20,2	21,9	-1,7 ▼	20,3	22,0	-1,7 ▼

Indikatorių paaiškinimas

- ▲ Savivaldybės vidurkis yra daugiau nei 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis nei 3 % ir ne mažesnis nei 3 % nuo šalies vidurkio
- ▼ Savivaldybės vidurkis yra daugiau nei 3 % mažesnis už šalies vidurkį

Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

3 lentelėje matoma, kad rajono 4 klasių mokinių matematikos ir skaitymo rezultatai žemesni už šalies pagal galimų surinkti taškų vidurkį.

4 lentelė. 8 klasių mokinių rezultatai

Dalykas	Maksimalus galimas taškų skaičius	Surinktų taškų vidurkis			Surinktų taškų vidurkis (pilnai baigusių testą)		
		Savivaldybės	Šalies	Skirtumas	Savivaldybės	Šalies	Skirtumas
Matematika	50	28,9	29,6	-0,8 —	29,3	30,0	-0,7 —
Skaitymas	37	26,8	27,0	-0,2 —	27,0	27,1	-0,1 —

Indikatorių paaiškinimas

- ▲ Savivaldybės vidurkis yra daugiau nei 3 % didesnis už šalies vidurkį
- Savivaldybės vidurkis yra ne didesnis nei 3 % ir ne mažesnis nei 3 % nuo šalies vidurkio
- ▼ Savivaldybės vidurkis yra daugiau nei 3 % mažesnis už šalies vidurkį

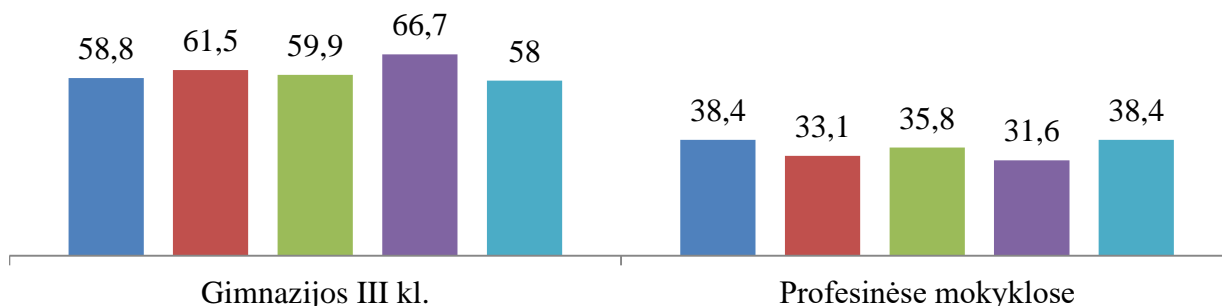
Duomenų šaltinis: Nacionalinė švietimo agentūra

4 lentelės duomenys teigia, kad rajono 8 klasių mokinių matematikos ir skaitymo rezultatai neženkliai žemesni už šalies pagal galimų surinkti taškų vidurkį.

2021 m. Nacionalinė švietimo agentūra nepateikė savivaldybėms gilesnės NMPP analizės apie veiklos sritis, mokinių kognityvinius ir mąstymo gebėjimus, mokymosi lygius, atskirų užduočių rezultatus ir kt.

Šioje ataskaitoje nenagrinėsime Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP), kuris buvo vykdomas nuotoliniu būdu, rezultatų, nes manome, kad jie nėra pakankamai objektyvūs, mokiniai laikė testus nevienodomis sąlygomis, pvz.: 2021 m. iš matematikos 7–10 balų įvertinta 64,8 proc. laikusiųjų, šalyje – 52,6, o 2019 m. atitinkamai – 16,1 proc. ir 30,3 proc., 2021 m. lietuvių kalbos – rajone 48,4 proc., šalyje – 53 proc. ir 2019 m. atitinkamai – 45 proc. ir šalyje – 47,5 proc. Sudėtinga paaiškinti tokį rajono dešimtokų matematikos rezultato pagerėjimą 2021 m. Pagrindinio ugdymo programą baigė 98,5 proc. (2020 m. – 99,7; 2019 m. – 99,1; 2018 m. – 99,7) mokinių. 96,2 proc. ugdytinių (335) įgijo pagrindinį išsilavinimą. 5 mokiniai baigė pagrindinio ugdymo individualizuotą programą.

4 diagrama. 2017 m., 2018 m. ir 2019 m. 2020 m. 2021 m. dešimtokų tolimesnė veikla (proc.)

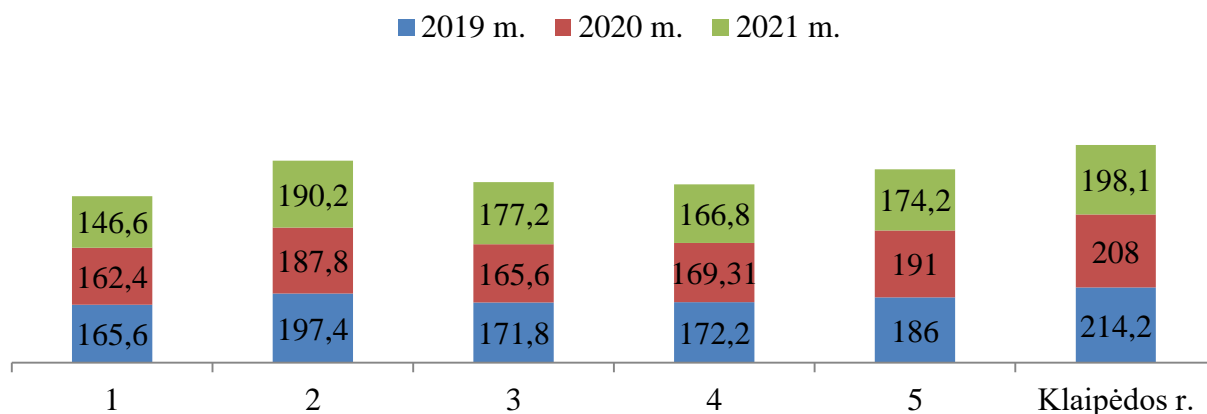
Duomenų šaltinis: Bendrojo ugdymo mokyklos

Lyginamoji diagramoje matome, kad per penkerius metus kinta dešimtokų, pasirenkančių vidurinio ugdymo programą gimnazijose ir profesinėse mokyklose, dalis. 2021 m. 8,7 proc. sumažėjo pasirinkusių mokymąsi gimnazijų III klasėse, profesinėse mokyklose lyginant su 2020 m. padidėjo 6,7 proc. (**ženklus pokytis**). Iš viso tęsia mokymąsi 96,4 proc. (2020 – 98,7; 2019 m. – 95,7; 2018 m. – 94,4 proc.) dešimtokų.

2021 m. 176 abiturientai (2020 m. – 186; 2019 m. – 248) laikė – 611 valstybinius brandos egzaminus (VBE) (2020 m. – 675; 2019 m. – 869; 2018 m. – 852 VBE). 86–99 balais įvertinta – 79 (2020 m. – 73; 2019 m. – 84; 2018 m. – 132), 100 balų – 10 (2020 m. – 25; 2019 m. – 20; 2018 m. – 17): iš anglų k. – 7, matematikos – 1, fizikos – 1, geografija – 1. Neišlaikė VBE – 37 (2020 m. – 79; 2019 m. – 65; 2018 m. – 18 VBE): lietuvių kalbos – 15, matematikos – 21, anglų kalba – 1 (**padaryta pažanga lyginant su 2020 m. ir 2019 m.**).

Bendras VBE balo vidurkis – 47,14 (2020 m. – 48,5; 2019 m. – 47,5) lyginant su 2020 m. rezultatais mažėjo 1,36 balo (**neigiamas pokytis**). Iš viso rajone vidurinį išsilavinimą įgijo 98,9 proc. abiturientų (2020 m. – 99,5; 2019 m. – 97,9; 2018 m. – 100 proc.). Lietuvių kalbos ir literatūros (39,7), matematikos (28,2) ir fizikos (38,8) dalykų balo vidurkiai žemesni nei šalies (atitinkamai – 26,7; 31,2; 42,7). Galimos tokių rezultatų priežastys: lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminas yra privalomas (laikė rajone – 87,2; šalyje – 68,2 proc.) matematikos VBE įvertinimas būtinas stojant į valstybės finansuojamas vietas aukštosiose mokyklose (laikė rajone – 67,7; šalyje – 60,6 proc.).

5 diagrama. Apibendrintas VBE balas (VBE balų skaičiaus, tenkančio vienam savivaldybėje besimokančiam abiturientui, ir bendro VBE balų vidurkio suma) palyginimas su žiedinėmis savivaldybėmis

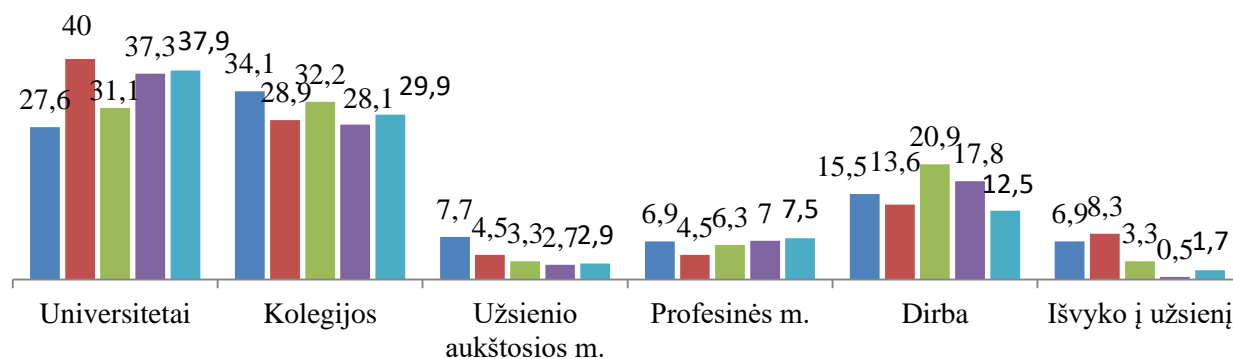

Duomenų šaltinis: Lietuva. Švietimas šalyje ir regionuose

Lyginamojoje diagramoje matome, kad rajono abiturientų apibendrintas VBE balas trejus metus yra didesnis nei kitų 5 žiedinių savivaldybių (**teigiamas pokytis**.) Tačiau

rajono abiturientų apibendrinto balo mažėjimui lyginant su 2020 metais įtakos turėjo mažesnis gautų įvertinimų nuo 86 iki 100 balų, laikytų VBE egzaminų skaičius, VBE rezultatai, VBE balų bendras vidurkis, kurie buvo mažesni nei ankstesniais metais. Pagal pateiktus Nacionalinės švietimo agentūros duomenis, rajono apibendrintas VBE balas yra 15–tas iš 60 savivaldybių ir patenka tarp trečdaliao savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį geriausia (**teigiamas pokytis**).

6 diagrama. 2017 m., 2018 m., 2019 m., 2020 m. 2021 m. laidos abiturientų tolimesnė veikla

Duomenų šaltinis: rajono gimnazijos

Lyginamojoje diagramoje matoma, kad 0,6 proc. abiturientų daugiau pasirinko universitetines studijas, 1,8 proc. didėjo besimokančiųjų kolegijose lyginant su 2020 m. Iš viso 70,7 proc. (2020 m. – 68,1; 2019 m.– 66,6; 2018 m. –73,4 proc.) abiturientų siekia aukštojo išsilavinimo (**padaryta pažanga**). 2021 m. 5,3 proc. abiturientų mažiau pradėjo darbinę veiklą negu 2020 m., neženkliai didėjo emigravusių dalis. Vidurinį išsilavinimą įgijo 98,9 proc. abiturientų (2020 m. – 99,7; 2019 m. – 97,9; 2018 m. – 100 proc.).

*Išvada. Bendrojo ugdymo mokyklų nuostatuose įteisintas nuotolinis mokymas, skirtas dėmesys STEAM veikloms įgyvendinant ES bendrai finansuojamus projektus, organizuoti finansinio raštingumo ir verslumo mokymai bendrojo ugdymo mokyklų 5–8 klasių matematikos, technologijų, ekonomikos, socialinių mokslų mokytojams ir pravestos 26 konsultacijos mokytojams ir mokiniams dėl programų „Asmeniniai finansai“ ir „Tai mano verslas“ taikymo ugdymo procese. 19 pradinėjų klasių mokytojų gavo metodinę medžiagą programai „Daugiau nei pinigai“. Bendrojo ugdymo mokyklose įgyvendinti 14 mokinių iniciatyvų projektų (**Savivaldybės indėlis**).*

Būtina: stiprinti STEAM veiklą, tinklaveiką su kitomis institucijomis, grįžtamąjį ryšį įgyvendinant finansinio raštingumo ir verslumo programas.

*NMPP ir PUPP buvo organizuoti nuotoliniu būdu. Ketvirtokų skaitymo ir matematikos rezultatai žemesni nei šalies, aštuntokų skaitymo ir matematikos neženkliai žemesni nei šalies aštuntokų (**neigiamas pokytis**). Pagrindinio ugdymo programą baigė 98,5 proc. dešimtokų. Daugiau mokinių pasirinko tolimesnį mokymąsi profesinėse mokyklose (**teigiamas pokytis**), sumažėjo tęsiančių mokslą gimnazijų klasėse.*

*Sumažėjo apibendrintas VBE balas ir VBE balų vidurkis. Pagal pateiktus Nacionalinės švietimo agentūros duomenis, rajono apibendrintas VBE balas yra 15–tas iš 60 savivaldybių ir patenka tarp trečdaliao savivaldybių, kuriose būklė pagal šį rodiklį geriausia. Lyginant su žiedinėmis savivaldybėmis, rajono VBE rezultatai aukštesni (**teigiamas pokytis**). 70,7 proc. buvusių ugdytinių, 2,6 proc. daugiau negu 2020 m., siekia aukštojo išsilavinimo.*

Būtina: stiprinti matematikos ir lietuvių kalbos dalykų ugdymą, taikant efektyvesnius mokymo ir ugdymo metodus, konsultavimą. Skatinti mokinių mokymosi motyvaciją, stebėti pažangą, ją analizuoti ir aptarti

6. Neformaliojo mokinių švietimo organizavimo aspektai.

Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo įstaigų mokiniai savo bendrąsias kompetencijas, specialiuosius gebėjimus ir saviraišką ugdo bei tobulina neformaliojo švietimo užsiėmimuose bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo švietimo institucijose ar pas kitus neformaliojo švietimo (NS) teikėjus.

5 lentelė. Bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, užimtų NŠ veiklomis, dalis

NŠ veiklos	2019 m.		2020 m.		2021 m.	
	Šalyje	Rajone	Šalyje	Rajone	Šalyje	Rajone
NŠ prog. (tikslinis finansavimas)	27,2	27,9	25,3	24,7	26,5	24,6
NŠ prog. (išskyrus tikslinį finansavimą)	11,9	10,4	11,5	9,6	12,2	10,5
NŠ prog., papildančios formalųjį švietimą	18,2	20,5	17,4	12,1	16,9	12,7
NŠ prog. bendrojo ugdymo mokyklose	43,9	58,2	37,8	47,8	37	45,8
Iš viso NŠ dalyvaujančių dalis	67,2	78	63,2	67,1	65,9	65,1

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Lyginant šalies ir rajono NŠ statistinius duomenis 5 lentelėje, matome, kad 2019 ir 2020 metais iš viso užimtų NŠ programomis mokinių dalis didesnė nei šalies, tik 2021 m. 0,8 proc. mažesnė. Per trejus metus mažėjo mokinių, užimtų NŠ programomis, papildančiomis formalųjį švietimą, ir NŠ programomis, vykdomomis bendrojo ugdymo mokyklose, dalis. Galimai šiam procesui įtakos turėjo COVID-19 pandemija, nuotolinis mokymas, neformaliojo švietimo mokyklų tinklo pertvarka, iš 4 juridinių vienetų liko 2.

Nuo 2021 m. sausio 1 d. rajone organizuotas neformalusis vaikų švietimas (NVŠ), finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. 5 lentelės duomenimis per trejus metus NVŠ veikla užimtų mokinių dalis neženkiai kito lyginant su šalies. NVŠ 2021 m. buvo užimta 1193 vaikai, kurie lankė 32 švietimo teikėjų 39 programas (šokio, dramos, amatų, etnokultūros, sporto, pilietiškumo ugdymo, technologijų, informacinių technologijų ir kt. krypties). STEAM krypties programų – 15, kurias lankė 580 mokinių, pats gausiausias „Linksmosios robotikos“ būrelis – 240 ugdytinių.

Siektinas rodiklis – kasmet didėjantis mokinių skaičius NŠ veiklose, tačiau dėl pandeminės situacijos jis nepasiektas, bet lyginant su šalies 2019 ir 2020 metais buvo didesnis.

Mokinių **kultūrinis ugdymas** yra vienas iš aktualių NVŠ aspektų, leidžiančių atsiskleisti mokinių kūrybiškumui, saviraiškai. Klaipėdos rajono amatų centrą lankė 180 mokinių iš Veiviržėnų ir Agluonėnų seniūnijų, užsiėmimus vedė 5 liaudies meistrai, 15 mokinių – teatro studija, 7 profesionalūs šokėjai veiklą organizavo 325 mokiniams. Kultūriniu ugdymu užimta 43,6 proc. mokinių lankančių NVŠ veiklas. Vieno mokinio krepšelis – 15–20 Eur, iš viso skirta – 221 600 Eur. Iš 39 vykdomų programų 27 programos buvo vykdomos nuo rajono centro nutolusiose vietovėse.

Kultūrinis ugdymas yra integruotas į bendrojo ugdymo turinį naudojantis Kultūros paso teikiamomis galimybėmis. 2020 m. Kultūros paso renginiams (skirta 15 Eur mokiniui) panaudota 21 797 Eur arba 28,4 proc. skirtų lėšų, 2021 m. (skirta mokiniui 12 Eur) panaudota 48 981 Eur arba 76,8 proc. COVID-19 pandeminiu ir karantino laikotarpiu bendrojo ugdymo mokyklos neišnaudojo skirtų Kultūros pasui lėšų, bet pokytis lyginant su 2020 metais – ženklus. *Kultūrinio ugdymo sritis yra tobulintina ir plėtotina, būtina stiprinti mokyklų, mokytojų, mokinių ir meno profesionalų bendradarbiavimą veikiant kartu.*

2021 metais Vaikų vasaros poilsio organizavimui buvo skelbti 2 konkursai iš Savivaldybės biudžeto (SB) – 45000 Eur (**Savivaldybės indėlis. 2020 m. – 35 000 Eur**) ir valstybės biudžeto lėšų (VB) – 45000 Eur. Pirmam konkursui pateiktos 32 paraiškos ir pasirašyta 20 sutarčių su organizatoriais ir antram konkursui pateiktos 9 naujos paraiškos ir 16 prašymų pratęsti programų vykdymą. Iš viso 29 programos (2020 m. – 25; 2019 m. – 27; 2018 m. – 20 programų). Įvairiose rajono vietovėse ir už rajonų ribų veikė 43 stovyklos, kuriose

vasaros atostogų metu birželio-rugpjūčio mėn. buvo užimta 1145 ugdytiniai, iš jų 439 iš jautrios socialinės aplinkos. Registracija į stovyklas buvo vykdoma elektroninėje erdvėje (**padaryta pažanga**).

Įvykdytas Neformaliojo vaikų švietimo elektroninės apskaitos diegimo projektas, kuris sudaro galimybes elektroninėje erdvėje stebėti neformaliojo mokinių švietimo veiklų lankomumą Gargždų muzikos mokykloje ir jos 4 skyriuose, Klaipėdos r. sporto centre, Gargždų vaikų ir jaunimo laisvalaikio centre, VšĮ „Gargždų futbolas“ ir pas laisvuosius mokytojus (**pokytis lankomumo stebėsenoje įvairiais parametrais (pagal NŠ mokytojus, trenerius, NŠ įstaigas, mokinius)**).

Savivaldybės taryba 2021m. lapkričio 26 d. sprendimu Nr. T11-321 patvirtino Klaipėdos rajono mokinių, pasiekusių geriausių rezultatų dalykinėse olimpiadose, konkursuose, varžybose ir kituose renginiuose mokslo, meno, sporto srityse, ir juos rengusių mokytojų apdovanojimo tvarkos aprašą, kuriame numatytas mokinių ir mokytojų skatinimas už pasiektus rezultatus (**Savivaldybės indėlis 7000 Eur**).

*Išvada. 2019 ir 2020 metais iš viso užimtų NŠ programomis mokinių dalis didesnė nei šalies, tik 2021 m. 0,8 % mažesnė galimai dėl teikėjų sustabdytų veiklų, nuotolinio mokymo, tėvų baimių dėl vaikų saugumo pandemijos laikotarpiu (**nežymus neigiamas pokytis 2021 m. lyginant su šalies**). Buvo organizuojamas neformalusis vaikų švietimas skiriant NVŠ krepšelio lėšas. Didesnis dėmesys skiriamas STEAM veiklų ugdymui ir kultūriniam ugdymui per NVŠ veiklas. Taip pat 2021 m. Kultūros paso renginiais pasinaudojo visos (15) rajono bendrojo ugdymo mokyklos, 2020 metais – tik 10. Organizuotas vaikų vasaros poilsis iš SB (**Savivaldybės indėlis**) ir VB lėšų. Užbaigtas Neformaliojo vaikų švietimo elektroninės apskaitos diegimo projektas, kuris leis stebėti mokinių lankomumą NŠ veiklose. Taip pat yra numatytas mokinių ir mokytojų skatinimas už pasiektus rezultatus mokslo, meno, sporto srityse (**Savivaldybės indėlis**).*

Švietimo ir sporto skyriaus informacija